Gepubliceerd in LOGITICS afd. Business

ARBITRAGE ONBEKEND EN ONBEMIND

INITIATIEF VAN DESKUNDIGENVERENIGINGEN.

Sinds 1 januari 2008 wordt het voor bedrijven, die overtuigd zijn van hun gelijk bij een geschil, nog interessanter om met Arbitrage te werken. Actueel dient hier de verliezende partij immers nog de kosten voor de advocaat van de winnende partij te betalen.
Bovendien zijn er steeds meer 'echte' deskundigen die een door het EU aanbevolen ISO-EN 17024 certificaat hebben gekregen.
Die nieuwe evoluties zouden menig bedrijf met drempelvrees de stap naar arbitrage moeten kunnen doen zetten.
Wel de Arbitragekamer van Deskundigen (KGSO en ABEX) speelt hierop in en stelt niet minder dan 400 deskundigen ter beschikking die de arbitrage nog sneller en efficiënter kunnen maken.

Certificatie voor een betere rechtspraak

De Arbitragekamer van Deskundigen licht ISO-certificatie toe.

Arbitrage biedt enkele belangrijke voordelen tegenover de klassieke rechtspraak (zie kadertje). Toch is ook hier een belangrijk pijnpunt de aanstelling van de deskundigen. Iedereen kan zichzelf bij wijze van spreken deskundige noemen, wat soms zware gevolgen bij deskundige onderzoeken kan hebben. Zelfs het gerecht heeft het soms lastig om de juiste deskundigen aan te stellen. Meestal worden gerechtsdeskundigen aangeduid uit een lijst die bij de griffie wordt bijgehouden. Die lijsten zijn meestal verouderd en onvolledig, justitie heeft sinds tientallen jaren een project lopen om lijsten op te maken van deskundigen maar door het gebrek aan criteria daarvoor kwam dat project nooit echt van de grond. Uiteindelijk worden als deskundigen diegenen aangesteld die op de persoonlijke lijst van de rechter staan, die hij in de loop der jaren heeft samengesteld.

Met de eenmaking van de Europese Unie worden bovendien meer en meer gespecialiseerde deskundigen aangesteld in het kader van internationale geschillen. Voor die rechters wordt het nog problematischer om een juiste de expert aan te stellen. Er is wel een wetsvoorstel in de maak die zou de deskundigen verplichten om via een beroepsvereniging zich te laten certificeren. Maar de praktische uitwerking hiervan is nog zeker niet klaar.

Krachten gebundeld

Om wantoestanden bij de aanstelling van deskundigen te vermijden, heeft de Europese Commissie aanbevelingen uitgegeven en dit aangaande de certificatie van deskundigen volgens de ISO-EN 17024 normen. Onafhankelijke instituten kunnen zo ISO-certificaten aan deskundigen in de verschillende disciplines uitreiken.
Zo mag een rechter zowel in België als in een andere lidstaat ervan uitgaan dat een gecertificeerde deskundige beantwoordt aan de normen van bekwaamheid en de ervaring, die door de rechters worden geëist.

In dat kader hebben twee belangrijke deskundigenverenigingen van België:
KGSO (Kamer van deskundigen gelast met Gerechtelijke en Scheidsrechterlijke Opdrachten) en ABEX (Vereniging van Belgische Experten sinds 1933) hun krachten gebundeld.

Allereerst werd in het kader van de ISO-normen 17024 het instituut Eurocertice (European Certification Institute for Consultants and Experts) opgericht met zetel in Luxemburg. De criteria werden opgesteld door magistraten, advocaten bij de verschillende balies en Hof van Cassatie, hogere ambtenaren en twee expertenverenigingen. Deze kandidaten moeten bewijzen de nodige deskundigheid en ervaring te bezitten en moeten de deontologische code ondertekenen.

Ook andere beroepsverenigingen hebben zich bij het initiatief aangesloten, zoals Inter-Expert uit Frankrijk en Duitsland. Hierdoor mag men er van uitgaan dat in de toekomst op internationaal vlak slechts gecertificeerde deskundigen zullen worden aangesteld.
In België werd al in 2004 een wetsvoorstel hierover ingediend in de Kamer van Volksvertegenwoordigers door Eric Massin, Sophie Pécriaux, André Perpète en Karine Lalieux". Dit wetsvoorstel gaat volledig recht in de richting om ISO normen voor deskundigen op te leggen."

De toepassing van de ISO-EN 17024 norm en de controle van de activiteiten van Eurocertice, staan onder toezicht van een onafhankelijke instelling in het kader van het ISO 9001 certificaat en geven aan de rechtzoekende een garantie dat hij te maken heeft met een echte 'expert'. De lijst van deze deskundigen is dan ook gepubliceerd op de site van de organisatie www.eurocertice.org.

Team van deskundigen

Vermelde KGSO en ABEX vormen samen de Arbitragekamer van Deskundigen. Deze Kamer stelt hierdoor meer dan 400 gecertificeerde deskundigen ter beschikking, die in een zestiental hoofdspecialiteiten kunnen worden opgesplitst.
Aangezien er bij de Arbitragekamer van Deskundigen geen deskundigen meer moeten worden aangesteld, zullen de arbitragekosten een stuk lager worden gehouden dan bij andere arbitragekamers. Hoewel er verschillende andere arbitragekamers bestaan, heeft geen enkele van hen dit potentieel aan deskundigen. De aangestelde deskundigen beschikken over de nodige kennis en professionele ervaring van meer dan vijf jaar in gelijkaardige geschillen.

De Arbitragekamer van Deskundigen onder de vorm van een VZW biedt aan de industriële- en de handelssector de mogelijkheid om te kiezen tussen arbitrage met één arbiter (voor kleinere bedragen) of arbitrage met drie arbiters. Een arbitrageprocedure moet binnen de zes maanden opgelost kunnen worden tussen partijen en leiden tot een besluit waarin beide partijen zich kunnen terugvinden.
AKD werkt in nauw verband met verschillende vooraanstaande advocatenkantoren.

Waarom arbitrage?

Arbitrage is een volwaardig rechtssysteem onmiddellijk uitvoerbaar bij een beslagrechter en deurwaarder en voorzien in het Gerechtelijk Wetboek (deel VI van art. 1676 tot 1723).

Arbitrage biedt enkele belangrijke voordelen tegenover de klassieke rechtspraak:

- de snelheid, maximum zes maanden vooraleer er een bindende uitspraak is, bij de rechtbank kan dit drie tot zelfs vijftien jaar duren;
  Tegen die tijd is de verliezende partij vaak al in faling gegaan of verdwenen met de noorderzon;
- de kosten zijn beperkt, aangezien er geen aanstelling van deskundigen is.
- internationaal: onmiddellijk uitvoerbaar, en dit in meer dan 150 landen (verdrag van New York);
- geheimhouding van debatten;
- in de taal en de plaats gekozen door de partijen;
- ook bestaat de mogelijkheid om in beroep te gaan.

Een arbitrageprocedure is niet duur, zeker niet vergeleken met het aanslepen van een traditionele procedure voor de rechtbanken. Een arbitrale beslissing is onmiddellijk uitvoerbaar en wordt (indien nodig) door de arbitrale rechter beslecht.
Een van de belangrijkste redenen voor de snellere werking van arbitrage is dat, na het aanslepen van termijnen, een vonnis bij de traditionele rechtbank deze moeilijk uitvoerbaar is in het buitenland door de talrijke internationale procedures. Een arbitrale uitspraak daarentegen is onmiddellijk uitvoerbaar en dit in de talrijke landen die het verdrag van New York hebben ondertekend.

Een arbitrale overeenkomst kan opgemaakt worden vooraleer een geschil ontstaat, bijvoorbeeld bij het opmaken van een contract, of na het ontstaan van een geschil en dit door een arbitrale overeenkomst door alle partijen te laten tekenen.

Andere niet minder belangrijke voordelen zijn dat zowel de plaats als de taal door de partijen kunnen gekozen worden (zonder beëdigde vertalingen van dossiers). Tot slot worden de debatten achter gesloten deuren gehouden en zijn de arbiters aan hun beroepsgeheim gebonden.

Al jarenlang werken grote multinationale bedrijven met arbitragekamers in Parijs, New York of in Londen. De KMO's en eenmanszaken daarentegen staan tegenover dit snelle en efficiënte middel om hun geschillen op te lossen, vaak nog steeds schuchter.

Zoals wel vaker gebeurt staan onze buurlanden al een heel stuk verder op dit vlak.